

BOKFÖRINGSNÄMNDEN
SVEAVÄGEN 167 · BOX 6751, 113 85 STOCKHOLM
TELEFON 08-787 80 28 · FAX 08-21 97 88
INTERNET www.bfn.se

Dnr 58/02
2002-06-10

Justitiedepartementet
103 33 Stockholm

Hemställan om lagändring rörande den s.k. kontantmetoden enligt 5 kap. 2 § tredje och fjärde styckena bokföringslagen (1999:1078; BFL)

1 Sammanfattning

Bokföringsnämnden (BFN) föreslår att bestämmelserna om en kontantmässig bokföring enligt 5 kap. 2 § tredje och fjärde styckena BFL (den s.k. kontantmetoden) ändras så att det formellt blir möjligt för alla företag, i vilka den årliga nettoomsättningen normalt inte uppgår till mer än ett belopp motsvarande tjugo prisbasbelopp, att kunna tillämpa bestämmelserna.

Lagförslag och förslag till författningskommentarer bifogas, se bilaga 1-2.

2 Bakgrund

Enligt 8 § tredje stycket i 1976 års bokföringslag kunde, om det endast förekom ett mindre antal fakturor eller andra handlingar i rörelsen och fordringarna eller skulderna enligt dessa ej uppgick till avsevärda belopp, bokföringen få dröja till dess betalning skedde under förutsättning att det var förenligt med god redovisningssed.

I den numera upphävda rekommendationen BFN R 6 Bokföring av fakturor avgränsades de företag som kunde tillämpa bestämmelserna. Enligt BFNs mening kunde den s.k. kontantmetoden tillämpas av näringsidkare, vars årliga bruttoomsättningssumma exklusive mervärdesskatt normalt understeg ett gränobelopp som motsvarade 20 gånger det enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring bestämda basbeloppet för sista månaden av föregående räkenskapsår. Även annan näringsidkare kunde använda metoden om det i rörelsen endast förekom ett fåtal fakturor som sammanlagt inte uppgick till större belopp.

Nuvarande BFL ersatte 1976 års bokföringslag med verkan från 1 januari 2000. I denna fick bestämmelserna om kontantmetoden en något annan utformning. En åtskillnad görs mellan bokslutsföretag, dvs. de företag som är skyldiga att avsluta den löpande bokföringen med ett årsbokslut eller en årsredovisning, och övriga företag. Övriga företag får mer generellt tillämpa metoden under förutsättning att det

är förenligt med god redovisningssed medan bokslutsföretagen endast får tillämpa bestämmelserna om det förekommer ett mindre antal fakturor eller andra handlingar i verksamheten och fordringarna och skulderna enligt dessa inte uppgår till avsevärda belopp.

3 Problemet

Den uppdelning som idag görs mellan bokslutsföretag och övriga företag medför att många av de företag som tidigare kunnat tillämpa kontantmetoden inte längre är berättigade att göra det. Kategorin bokslutsföretag inbegriper även små aktiebolag och ekonomiska föreningar med liten omsättning och okomplicerade förhållanden. De kunde enligt 1976 års BFL och BFNs rekommendation R 6 tillämpa kontantmetoden i sin löpande bokföring under förutsättning att nettoomsättningen understeg 20 prisbasbelopp. Det är inte motiverat att tvinga dessa företag att i den löpande bokföringen fullt ut tillämpa bokföringsmässiga grunder eftersom förhållandena i dessa företag i allmänhet skiljer sig mycket lite från de förhållanden som råder i t.ex. enskild näringsverksamhet av motsvarande storlek. Kontantmetoden ger visserligen en något sämre överblick över verksamhetens förlopp, ställning och resultat än en bokföring enligt bokföringsmässiga grunder. Den överblick som erhålls är emellertid i allmänhet tillräcklig för den kategori av företag som omfattades av bestämmelserna enligt tidigare lagstiftning. Metoden underlättar även för dessa företag att i större utsträckning själv ombesörja den löpande bokföringen, vilket leder till en besparing i de administrativa kostnaderna.

4 Lösningen

Enligt BFNs bedömning bör samtliga företag med en årlig nettoomsättning motsvarande högst tjugo prisbasbelopp kunna tillämpa metoden. Även för större företag bör metoden vara tillämplig men med vissa begränsningar. För dessa bör gälla att metoden endast är tillämplig om antalet fakturor är litet och värdet av de icke bokförda fordringarna eller skulderna normalt inte uppgår till större belopp.

5 Hemställan

BFN hemställer att BFL 5 kap. 2 § ändras på sätt som framgår av bilaga 1-2.

Denna hemställan har beslutats av BFN i plenum.

Hans Edenhammar
ordförande

Ulla Stenfors
föredragande